

Dansk Selskab for Sygeplejeforskning
Forsknings- og
udviklingskonference 2009

Sygeplejeforskning
- mangfoldighed i metodevalg

Torsdag d. 29. januar 2009, kl. 9.30 – 16.00
Hannover og Haderup auditorierne,
Panum Institutet, København

TEMADAGSUDVALGET består af:

Birgitte Schantz Laursen

Seniorforsker, cand.cur., ph.d.
Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje
Forskningens Hus
Sdr. Skovvej 15
9000 Aalborg
Tlf. 9932 6828
E-mail: bisl@rn.dk

Tove Pank

Klinisk uddannelseskoordinator, cand.cur.
Psykiatrien i Nordjyllands Amt
HR & Kvalitet
Mølleparkvej 10
9000 Aalborg
Tlf. 9631 1288
E-mail: tove.pank@rn.dk

Gitte Bekker

Udviklingssygeplejerske, cand.cur.
Hjerte-, Lunge og Karkirurgisk Afdeling T
Odense Universitetshospital
5000 Odense C
Tlf. 6541 1970
E-mail: gitte.bekker@ouh.regionsyddanmark.dk

Mette Spliid Ludvigsen

Proceskonsulent, cand.cur., ph.d.-studerende
Videnscenter Gennembrud
Center for Kvalitetsudvikling
Region Midtjylland, Regionshuset Århus
Oluf Palmes Allé 15
8200 Århus N
Tlf. 8728 5003 – direkte 8728 4951
E-mail: mette.ludvigsen@stab.rm.dk
Web: www.videnscentergennembrud.dk

Velkommen

Kære deltager

Velkommen til temadag i Dansk Selskab for Sygeplejeforskning 2009.

Kvaliteten i forsknings- og udviklingsprojekter beror på om den anvendte forskningsmetode er egnet til at svare på de forskningsspørgsmål der stilles. Der skal foretages mange konkrete metodiske valg og det er det hensigtsmæssige i disse valg som tilsammen afgør projektets troværdighed. Det er derfor vigtigt, at forskeren lægger sine valg åbent frem så læseren får mulighed for at vurdere disse. Dette års forsknings- og udviklingskonference har derfor valgt at have fokus på mangfoldigheden af metodevalg.

Foruden inviterede hovedtalere er dagen planlagt med posterpræsentationer og parallelsessioner med mundtlige oplæg.

Vi håber, du får en god og inspirerende dag, og ser frem til livlige diskussioner med aktiv deltagelse af alle.

Velkommen!

Temadagsudvalget

Program

- 8.30 – 9.30**   **Registrering og morgenkaffe**
- 9.30 – 9.40**   **Velkomst**
v. formand for konferenceudvalget Birgitte Schantz Laursen, seniorforsker, ph.d., Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital.
- 09.40 – 10.40**   **09.40-10.40 Forskningsmetoder**
- Deltagerobservation og interview v/Lise Hounsgaard, cand.cur., ph.d., adjunkt, Enheden for Sygeplejeforskning, Klinisk Institut, Syddansk Universitet
  - Fænomenologisk- hermeneutisk forsknings muligheder og begrænsning v/Susan Rydahl, cand.cur., ph.d., forskningsleder Forskningsenheden for klinisk sygepleje, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital
  - Epidemiologisk forskningsmetode v/Ellen M. Mikkelsen, Seniorforsker, MPH, ph.d., Klinisk Epidemiologisk Afdeling, Århus Universitetshospital
- 10:40 – 11:00**   **Posterpræsentationer (med frugt og vand)**
- 11:00-12:15**   **Parallelsessioner**
- 12:15 – 13.15**   **Frokost**
- 13:15 – 14:30**   **Parallelsessioner**
- 14:30 – 15:00**   **Posterpræsentationer (med kaffe og kage)**
- 15:00 – 15:45**   **Udvikling af ny viden – til hvad nytte?**
v. forskningsleder, ph.d Charlotte Delmar, Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital
- 15:45-16:00**   **Afslutning**
v. Birgitte Schantz Laursen

Tidsrum	Sted	Tid	Forfatter og titel	Moderator
11.00 – 12.15	Haderup	11.00-11.20	Kropslige forandrings betydning for de sociale relationer hos patienter med Thyreoidea Associeret Orbipati (TAO) Annesofie Lunde Jensen, master i sundhedsantropologi, klinisk sygeplejespecialist, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	
		11.25-11.45	Tryksår og tryksårs forebyggelse i et kulturanalytisk perspektiv – på et ortopædkirurgisk afsnit Birthe Marianne Ottosen, sygeplejerske, SD., cand.scient.san., plastikkirurgisk afd. Z, Odense Universitetshospital	
		11.50-12.10	Fra indtryk til artikulation. Udfordringer og muligheder i en fænomenologisk filosofisk fremgangsmåde Anne Charlotte Overgaard Hjorth, sygeplejerske, cand.cur, adjunkt, sygeplejerskeuddannelsen København	

Tidsrum	Sted	Tid	Forfatter og titel	Moderator
11.00 - 12.15	Hannover	11.00-11.20	Kreativ forskning Edith Mark, sygeplejerske, cand.cur., ph.d. studerende, Medicinsk Center, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital	
		11.25-11.45	Patientens rejse i sundhedssektoren – projekt PaRIS Mette Mollerup, sygeplejerske, SD., MCC, lean- black belt, projektleder, Odense Universitetshospital	
		11.50-12.10	Obser- view’et, en overset metodik til generering af data Linda Kragelund, sygeplejersker, cand.pæd., ph.d., adjunkt, Nationalt Center for Kompetenceudvikling ved Danmarks Pædagogiske Universitetsskole	

Tidsrum	Sted	Tid	Forfatter og titel	Moderator
13.15 – 14.30	Haderup	13.15-13.35	Omskiftelighed – et fænomen i danske hospitalssygeplejerskers ledelsespraksis Erik Elgaard Sørensen, sygeplejerske, cand.cur., ph.d., post-doc i klinisk sygepleje, Forskningsenheden for Klinisk Sygepleje, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital	
		13.40-14.00	Narrativer som metode i kvalitativ forskning; distancering i Ricoeurs forskningsteori Pia Dreyer, sygeplejerske, cand.cur. ph.d. studerende, Anæstesiologisk Afd. Århus Sygehus, Århus Universitetshospital	
		14.05-14.25	En hermeneutisk tilgang til litteraturstudie og en kritisk hermeneutisk tilgang til kvalitative fokusgruppeinterviews gennem Ricoeurs trefoldige mimesis i undersøgelsen af opfattelser af klinisk og teoretisk undervisning Susanne Dau, sygeplejerske, MLP, lektor og Gitte Nielsen, sygeplejerske, cand. cur., lektor, University College Nordjylland, sygeplejerskeuddannelsen Hjørring	

Tidsrum	Sted	Tid	Forfatter og titel	Moderator
13.15 – 14.30	Hannover	13.15-13.35	Impact of nutrition information and cooperation between patient and nursing staff Mette Holst, sygeplejerske, MKS, ph.d. studerende, Center for ernæring og tarmsygdomme, medicinsk gastro-enterologisk afd. Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital	
		13.40-14.00	Physical health of residents in psychiatric institutions Peter Hjorth, sygeplejerske, MPH, ph.d. studerende, enheden for Psykiatrisk forskning, Aalborg Psykiatriske Sygehus, Århus Universitetshospital	
		14.05-14.25	Effekt at kompenserede strategier rettet mod kognitive deficits ved skizofreni – et randomiseret forsøg Jens Peter Hansen, sygeplejerske, cand. cur., ph.d. studerende, Psykiatrien i Region Syddanmark, Esbjerg	

Postersessioner kl. 10.30 – 11.00 og 14.30 – 15.00

Nummer	Forfatter og titel
1	Vurdering af risikofaktorerers prædiktive betydning for udvikling af delirium hos neurologiske patienter Sarah Sommer, cand.scient.san., klinisk sygeplejespecialist, Rigshospitalet neurologisk afd. 2094
2	Den overvægtige operationspatient Bodil Seestoft, klinisk sygeplejespecialist, Anita Lauritsen og Pia Sander Dreyer, Anæstesiologisk afd., Århus Universitetshospital, Århus Sygehus
3	Risiko for kateterrelaterede infektioner hos hæmatologiske patienter med langvarigt anlagte tunnelede centrale venekatetre Astrid Lindmann, sygeplejerske, cand.scient.san., klinisk sygeplejespecialist, hæmatologisk afd. R, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus
4	Hvordan oplever mænd med prostatacancer kontakten med sundhedsprofessionelle og kan en on-line kontakt have en betydning? Charlotte Bjørnes, sygeplejerske, cand.cur. ph.d. studerende, Charlotte Delmar og Birgitte Schantz Laursen, Urologisk afd., Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital
5	”Jeg var i menneskehænder.....” En undersøgelse af depressive menneskers oplevelse af transitionen fra indlæggelse på psykiatrisk hospital til det at være hjemme. Camilla Black Rossen, cand.cur., adjunkt, Silkeborg Sygeplejeskole
6	Kvalitet af behandling og prognose for patienter med skizofreni Charlotte Pedersen, sygeplejerske, cand.scient.san. ph.d. studerende, M. Nordentoft, S.P. Johnsen og J. Mainz, afd. Syd, Psykiatrien i Region Nordjylland
7	Randomized Trial of the Effect of Questionnaire Length on Participation in a Web-based Cohort Study Ellen M. Mikkelsen, sygeplejerske MPH, ph.d., seniorforsker, klinisk epidemiologisk afd, Århus Universitetshospital
8	Impact of undernutrition in the individual patient. A qualitative interview study Mette Holst, sygeplejerske, MKS, ph.d. studerende og Birgitte Schantz Laursen, Center for ernæring og tarmsygdomme, medicinsk gastroenterologisk afd., Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital
9	Tranferring evidence based nursing from one context to another – from diabetes care to psychiatric nursing Rikke Jørgensen, forskningssygeplejersker, cand.cur. ph.d. studerende, Enheden for psykiatrisk forskning, Aalborg Psykiatriske Sygehus, Århus Universitetshospital
10	The experience of living with Parkinson’s disease when treated with DBS Anita Haahr Aarup, sygeplejerske, cand.cur., ph.d studerende, neurologisk afdeling, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

PARALLELSESSION: HADERUP – KL. 11.00 -11.20

KROPSLIGE FORANDRINGER BETYDNING FOR DE SOCIALE RELATIONER HOS PATIENTER MED THYREOIDEA ASSOCIERET ORBIPATI

Navn	Annesofie Lunde Jensen
Uddannelse	Master i sundhedsantropologi, Klinisk sygeplejespecialist
Institution	Århus Universitetshospital, Skejby. Hjertemedicinsk afd. B
Adresse	Tage Hansensgade 2, indg. 3C, 2. sal 8220 Risskov
Tlf.	89 49 77 58
E-mail	spl06asj@as.aaa.dk

Abstract

Thyreoidea Associeret Orbipati (TAO) er karakteriseret ved forandringer i ansigtets og øjnenes udseende, samt øjnenes funktion. Ansigtstrækket og øjnene er de vigtigste kendetegn i identificeringen af et andet menneske. Det er det første, vi søger, når vi møder et menneske. Først ind til for nyligt er man begyndt at interessere sig for betydningen af kropsændringer forårsaget af medicinske sygdomme. Undersøgelser viser, at utilfredshed med ens kropsbillede kan have betydelige følger. I relation til TAO er det veldokumenteret, at patienternes livskvalitet er påvirket negativt. Der er ingen undersøgelser om, hvorledes TAO vanskeliggøre social adfærd og relationer, samt hvilken betydning det har for patienter med TAO.

Formålet var at undersøge, hvordan patienternes sociale adfærd bliver påvirket af de kropslige forandringer, de oplever pga. TAO.

Undersøgelsen var en antropologisk undersøgelse baseret på feltobservation og interview. I alt indgik der 13 patienter (9 kvinder og 4 mænd), der alle havde moderat eller svær TAO. Undersøgelsen havde en overordnet teoretisk ramme, der blev anvendt i dataindsamlingen og analysen. Endvidere blev der anvendt Grounded Theory teknikker i analysen.

Resultatet af undersøgelsen viser, at patienternes oplevede kropslige forandringer havde betydelige konsekvenser for deres samvær med andre og deres opretholdelse af sociale relationer.

Øjne ude af kontrol var det overordnede tema. Temaet indeholdt fem undertemaer: Oplevelsen af fysiske forandringer, oplevelsen af ændret ansigts mimik, oplevelsen af at være en anden, oplevelse af at føle sig klodset og oplevelse af at være afskåret fra verden udenfor. På trods af oplevelsen af øjne ude af kontrol kæmpede patienterne med at bevare deres sociale relationer og undgå tilbagetrækning. For at kunne overkomme dette anvendte de 7 strategier.

Resultatet bidrager til at afklare væsentlige problemstillinger, der relaterer sig til de kropslige forandringer patienterne med TAO oplever. Dette samt patienternes 7 strategier kan anvendes i udviklingen af retningslinier for støtte og vejledning til patienterne. Endvidere kan resultatet have betydning for videreudviklingen af livskvalitetsspørgeskemaer.

PARALLELSESSION: HADERUP – KL. 11.25 -11.45

TRYKSÅR OG TRYKSÅRSFOREBYGGELSE I ET KULTURANALYTISK PERSPEKTIV – PÅ ET ORTOPÆDKIRURGISK AFSNIT

Navn Birthe Marianne Ottosen
Uddannelse Sygeplejerske; Cand. Scient. San.
Institution Odense Universitetshospital
Adresse Plastikkirurgisk Afdeling Z, indgang 112, 11.sal, Klørvænget 10
5000 Odense C
Tlf. 6541 2446
E-mail Birthe.ottosen@ouh.regionsyddanmark.dk

Abstract

Tryksår er trods øget fokus stadig et stort problem for patienter som er indlagte på danske hospitaler. På den baggrund foretages i forbindelse med speciale på den sundhedsfaglige kandidatuddannelse en eksplorerende undersøgelse, hvor det videnskabsteoretiske afsæt er fænomenologisk. Der suppleres med en kulturanalytisk tilgang. Formålet med det etnografiske feltarbejde er at undersøge om der på et ortopædkirurgisk sengeafsnit er kulturelle betydninger i forhold til tryksår og tryksårsforebyggelse, og om disse kan have konsekvenser for patienter og personale.

Metoden er deltagerobservation og uformelle samtaler med seks patienter og sundhedsprofessionelle. Kulturanalysen leder til tre kulturelle temaer: 1) tryksår og tryksårsforebyggelse, 2) medinddragelse og 3) samspil. Under hver af disse temaer er der forskellige kulturelle forståelser, hvoraf de væsentligste kort nævnes. 1) Bestilling og anvendelse af KCI madrasser og 'friske patienter' symboliserer 'ingen tryksår'. Det medfører falsk tryghed. 2) I et partnerskab mellem patienter og personale øges patienternes egenomsorg, især når budskaber udtrykkes klart frem for uklart. 3) Trykspor og tryksår grad et og to italesættes som 'røde mærker', hvilket kan have konsekvenser for patienterne. 4) Måden, hvorpå personalet ser patienterne har konsekvenser for tryksårsforebyggelse og behandling. 5) Engagement, imødekommenhed og venlighed medfører mod til at søge råd og udveksle erfaringer og åbner for dialog mellem såvel patienter og personale som mellem personalet internt.

Det anbefales at det ortopædkirurgiske afsnit fortsætter med at dyrke det gode sociale fællesskab. Endvidere at praksis vedrørende tryksår og tryksårsforebyggelse genovervejes, så flere risikofaktorer kan identificeres i forhold til alle patienter. Endvidere foreslås, at der arbejdes systematisk og reflekterende i forhold til tryksårsforebyggelse, og at der igen udarbejdes en politik vedrørende fænomenet tryksår og tryksårsforebyggelse.

PARALLELSESSION: HADERUP, KL. 11.50 – 12.10

FRA INDTRYK TIL ARTIKULATION. UDFORDRINGER OG MULIGHEDER I EN FÆ- NOMENOLOGISK

Navn Anne Charlotte Overgaard Hjorth
Titel Sygeplejerske, cand.cur., adjunkt
Institution Sygeplejerskeuddannelsen København
Adresse Tagensvej 18
2200 København N
Tlf. 72 48 74 72
E-mail ach@sud.regionh.dk

Abstract

Fænomenologien blev grundlagt af den tyske filosof Edmund Husserl, men inden for sygeplejen forbinder man som regel en fænomenologisk undersøgelse med en empirisk, kvalitativ undersøgelse baseret på interviews og på forskn-

ingsmetoder udviklet af Spiegelberg, Giorgi eller van Manen. Sygeplejeforskningen kritiseres imidlertid for at have misforstået europæisk fænomenologisk filosofi, men Caelli påpeger, at det ikke er sygeplejersker, men amerikansk filosofi, der har forandret og tilpasset fænomenologien, og at denne tilgang kan give os indsigt i den oplevede erfaring, som har en særlig værdi inden for sygeplejen, idet vi derved får mulighed for at forstå andres perspektiv på måder, vi hidtil ikke har haft adgang til. Ifølge Crotty kan man tale om en særlig form for fænomenologi, ”nursing phenomenology”, som er mere subjektiv, end fænomenologien traditionelt har været, idet den ”seeks to establish the subjective experience of the people it studies”.

Martinsen mener, at vi bør skelne mellem empirisk forskning og filosofisk arbejde, men ifølge Crotty vil sygeplejeforskningen kunne drage fordel af den mere traditionelle fænomenologi, der rent metodisk forudsætter en radikal bestræbelse på at vende tilbage til ”prereflective, pre-predicative experience – to our experience as it is immediately given to us before we make sense of it”.

I mit oplæg vil jeg derfor se nærmere på, hvad man forstår ved en fænomenologisk filosofisk fremgangsmåde med udgangspunkt i begrebet indtryksartikulation, som man finder hos Martinsen og som anvendes til at karakterisere Løgstrups opfattelse af fænomenologi. For hvad vil det sige at artikulere indtryk, og hvordan kommer man fra indtryk til artikulation?

Dette vil jeg søge at belyse ved hjælp af tekster af fænomenologer som Løgstrup og Lipps, Husserl og Merleau-Ponty. Formålet er dels at kaste lys over hvad man forstår ved en filosofisk fænomenologisk undersøgelse og dels at anskueliggøre, at en sådan undersøgelse kan være hensigtsmæssig både før og efter en empirisk undersøgelse.

PARALLELSESSION: HANNOVER, KL. 11.00 – 11.20

KREATIV FORSKNING

Navn	Edith Mark
Uddannelse og titel	Sygeplejerske, cand. cur. ph.d. – stud. Ansat i post.doc. stilling
Institution	Medicinsk Center, Aalborg Sygehus, Århus Universitetshospital
Adresse	Hobrovej 18-22 9000 Aalborg
Tlf.	99 32 11 11
E-mail	edm@rn.dk

Abstract

Som forskere kan eller skal vi ikke kreere en sandhed, der ikke findes. Vi skal derimod gøre vort ypperste for at bringe en sandhed frem. Men vi kan godt være forskere, der anvender kreative forskningsmetode, det er noget ganske andet.

Vi bør anvende forskningsmetoder, der ikke udelukkende baserer sig på det verbale. Ord har sin begrænsning. Derfor kan vi med fordel benytte visuelle og kreative metoder integreret med de mere traditionelle tekstuelle metoder, som f.eks. interview, og feltforskning.

I min fænomenologiske forskning af, hvordan børn oplever at spise restriktivt, har jeg anvendt en metode, der består af mange æstetiske indfaldsvinkler. Det har været et mål at få børn til at udtrykke sig om livsfænomener, som vanskeligt kunne udtrykkes verbalt. På denne vis har min metode været både åben, original og kreativ. Børnene er blevet tilført oplevelser og tankestof ved hjælp af fortælling, tegning, leg og modellering. På den måde fik de mulighed for at indfange nogle æstetiske udtryksformer, som kunne bidrage til at udtrykke livsfænomener. Tegning og modellering gav børnene mulighed for at udtrykke fænomener på en kraftfuld og virkningsfuld måde. Legen udfordrede børnenes forestillingsevner og muligheder for at udtrykke situationer.

I præsentationen vil det bl.a. blive diskuteret, hvorvidt forskeren påvirker børnene til at ”lade fantasien løbe af med dem”, og om den kreative metode er et trick, som får børnene til at fortælle mere end de selv vil.

PARALLELSESSION: HANNOVER KL. 11.25 – 11.45

PATIENTENS REJSE I SUNDHEDSSEKTOREN – PROJEKT PARIS

Navn Mette Mollerup
Uddannelse og titel RN, SD, MCC, lean-black belt, projektleder
Institution Odense Universitetshospital
Adresse Sdr. Boulevard
5000 Odense C
Tlf. 65 41 48 91
E-mail Mette.mollerup@ouh.regionsyddanmark.dk

Abstract

Baggrund: Sammenhængende forløb indgår i mange nationale strategier og indsatser. Men hvad skal der til for at patienten oplever sit forløb som sammenhængende, kan kun patienterne fortælle om. Patienten skal inddrages for at forbedre eget forløb, og der skal udvikles redskaber, som i højere grad bruger og inddrager patienterne egne ressourcer. Disse redskaber kan udvikles gennem brugerdriven innovation. Et konsortium bestående af Odense Universitetshospital, Dansk Sundhedsinstitut, Syddansk Universitet, Mandag Morgen, Hjerteforeningen, Diabetesforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Odense Kommune og NeoProcess er gået sammen om et 3-årigt projekt. Formål: Øge patienternes oplevelse af og tilfredsheden med sammenhæng i patientforløbet ved at styrke patienternes rolle som aktiv dialogpartner.

Mål: At skabe et fundament af viden om brugernes erkendte og ikke erkendte behov. På baggrund heraf udvikles redskaber, der styrker patientens muligheder for dialog om ønsker til eget forløb. Endelige afprøves og evalueres redskaberne i praksis på udvalgte patientforløb.

Materiale og metodebeskrivelse

15 patienter med hhv. hjertesygdom, diabetes og kræft interviewes med fokus på patienternes oplevelse af sammenhæng i deres forløb. Der anvendes en narrativ tilgang i interviewene. Efterfølgende gennemføres 3 ugers feltobservation i 3 kliniske afdelinger (hjerte-, diabetes- og kræftafdeling), hvor fokus bl.a. er de, af patienterne, identificerede problemområder. Ud fra disse problemområder samt feltobservationer gennemføres gruppeinterview med relevante personalegrupper mhp. afdækning af personalets perspektiv. På baggrund af den opnåede viden, gennemføres en spørgeskemaundersøgelse (1.500 patienter) mhp. at afdække hyppigheden af de identificerede problemstillinger.

Den samlede viden fra de kvalitative og kvantitative studier danner baggrund for udvikling af redskaber, som styrker patientens muligheder for dialog om ønsker til eget forløb. Metoder kendt fra brugerdriven innovation anvendes. I fællesskab udvikler patienter, sundhedsprofessionelle og relevante private virksomheder disse prototyper af redskaber som implementeres i klinisk praksis, hvor effekten evalueres gennem før- og eftermålinger.

Resultatafsnit: Interview, gruppeinterview og feltobservation afsluttes i uge 51, og foreløbige resultater fra de kvalitative studier vil være klar til konferencen.

Nøgleord: sammenhængende patientforløb, brugerdriven innovation, patientperspektiv

PARALLELSESSION: HANNOVER KL. 11.50 – 12.10

OBSER-VIEWET EN OVERSET METODIK TIL GENERERING AF DATA

Navn Linda Kragelund
Titel Adjunkt, cand.pæd., ph.d., sygeplejerske
Institution Nationalt Center for Kompetenceudvikling ved Danmarks Pædagogiske Universitet
Adresse Tuborgvej 164
2400 Kbh. NV.
Tlf. 88 88 99 65
E-mail likr@dpu.dk

Abstract

I publikationer, der drejer sig om teknikker til at generere data i kvalitativ forskning, bliver forskellige former for kvalitative forskningsinterview ofte beskrevet (f.eks. Kvale 2007; Kruuse 2007; Denzin & Lincoln (eds.) 2000). Det samme gælder forskellige typer af observation (f.eks. Kristiansen & Krogstrup 1999). Begge er alment anerkendte og anvendte teknikker til generering af data i kvalitativ forskning.

Obser-viewet er en datagenereringsteknik, der så godt som ikke er beskrevet i metodelitteraturen, og det til trods for, at det er en teknik, der i flere henseender kan berige såvel observation som interview. Obser-viewet er en metodik, der kan binde observation og interview sammen og give forskeren mulighed for at skabe større forståelse af data end den, der kan opnås enkeltvis via henholdsvis observation og interview. Det er en metodik, der indebærer en fælles refleksionsproces mellem forskningsdeltageren og forskeren. Refleksionens fokus er situationer, som de begge, på hver deres måde, har været en del af under forskerens observation af forskningsdeltageren. Forskerens rolle er at være katalysator for refleksionen. Forstået på den måde bliver obser-viewet også et læringsrum.

I den mundtlige præsentation vil jeg fortælle, hvordan jeg udviklede obser-viewet som teknik til at generere data i forbindelse med et konkret kvalitativt forskningsprojekt, på opfordring fra forskningsdeltagerne (Kragelund 2006). Formålet med oplæget vil være at vise, hvordan tre metodikker - observation, obser-view og interview - er kombineret i et kvalitativt forskningsprojekt, og hvordan kombinationen kan være med til at øge kvalitativ forsknings troværdighed (intern validitet) (Polit & Beck 2004:431), idet hver metodik giver deres perspektiv på data.

PARALLELSESSION: HADERUP, KL. 13.15 – 13.35

OMSKIFTELIGHED – ET FÆNOMEN I DANSKE HOSPITALSSYGEPLEJERSKERS LEDELSESPRAKSIS

Navn Erik Elgaard Sørensen
Uddannelse og titel Sygeplejerske, cand.cur., ph.d., postdoc i klinisk sygepleje
Institution Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje
Adresse Forskningshus, Aalborg Sygehus, Sdr. Skovvej 15
9000 Aalborg
Tlf. 99 32 68 07
E-mail ees@rn.dk

Abstract

Baggrund: Fænomenet omskiftelighed i danske hospitalssygeplejerskers ledelsespraksis udgør et fund i en undersøgelse af, hvordan samspil mellem ledelse og faglighed kommer til udtryk i sygeplejerskers ledelsespraksis. Undersøgelsens forskningsspørgsmål har fokus på indhold og handlemåder i hospitalssygeplejerskers ledelsespraksis og er ansporet af mange års ledelsesdebat rettet mod betoningen af ledelsesfaglig viden og nedtoningen af sygeplejefaglig viden.

Formål: At belyse hvordan feltforskning som forskningsstrategi har bidraget til udvikling af fænomenet omskifte-

lighed. At argumentere for hvordan feltforskning som forskningsstrategi afgør en empirisk undersøgelses troværdighed. At præsentere flowdiagram som et metodisk redskab i feltforskning.

Metode: Den videnskabsteoretiske tilgang i undersøgelsen er fænomenologisk hermeneutisk.

Der indgår 5 afdelingssygeplejersker og 7 oversygeplejersker, hvor tilvirkning af empiri baserer sig på feltforskning i form af deltagerobservation og interview. Med henblik på at systematisere de ledende sygeplejerskers omskiftelighed er udviklet et flowdiagram som redskab i kvalitativ forskning.

Ophold i felten er 12 uger fordelt over 11 måneder. Analysen er foretaget i to trin fra en stabiliseringsfase til en bearbejdningsfase med inspiration fra Hammersley & Atkinson.

Fund: Omskiftelighed er et typisk fænomen i danske hospitalssygeplejerskers ledelsespraksis. Fænomenet giver ledende sygeplejerskers praksis et fragmenteret udseende. Høj grad af omskiftelighed er bundet til ledelsesniveauer og størst svarende til afdelingssygeplejerskeniveauet. Omskiftelighed har betydning for dannelse af enten et reaktivt eller et proaktivt overblik.

Mangel på samspil mellem ledelse og faglighed og manglende opdaterede faglige profiler med en reaktiv omskiftelighed skaber urolig og tilpassende lederadfærd. Dialektisk samspil mellem ledelse og faglighed og opdaterede faglige profiler med en proaktiv omskiftelighed skaber rolig lederadfærd.

Konklusion: Omskiftelighed giver danske hospitalssygeplejerskers ledelsespraksis et fragmenteret udseende. Omskiftelighed kan være styret af egne hensigter og et dialektisk samspil mellem ledelse og faglighed, hvilket resulterer i en rolig lederadfærd. Omskiftelighed kan også være betinget af andre og et manglende samspil mellem ledelse og faglighed, hvilket resulterer i en urolig, tilpassende lederadfærd.

PARALLELSESSION: HADERUP KL. 13.40 – 14.00

NARRATIVER SOM METODE I KVALITATIV FORSKNING; DISTANCERING I RICOEUR'S FORTOLKNINGSTEORI

Navn	Pia Dreyer
Titel og uddannelse	Sygeplejerske, cand.cur., ph.d.-studerende
Institution	Ph.d. studerende ved Anæstesiologisk afdeling, Århus Sygehus og Afdeling for Sygeplejevidenskab, Århus Universitet
Adresse	Nørrebrogade 44, Bygn. 21 8000 Århus C
Tlf.	61 67 74 90
E-mail	pia@sanders.dk

Abstract

I flere årtier har sygeplejeforskere ladet sig inspirere af den franske filosof Paul Ricoeur's fortolkningsteori når de i kvalitativ forskning skulle analysere og fortolke tekstdata. Den Ricoeurinspirerede analysemetode har tre niveauer en naiv læsning, en struktur analyse og en kritisk fortolkning og diskussion. I "The hermeneutical function of distancing" (Ricoeur 1973) taler Ricoeur ydermere om at distancere sig fra den subjektive oplevelse gennem narrativer, hvorved der åbnes nye muligheder for at "være i verden".

Formål: At diskutere hvordan narrativer som metode skaber distance til teksten og derigennem skaber en mulighed for forståelse og forklaring af hvad "teksten siger" og hvad "teksten taler om".

Metode: Gennem en fænomenologisk-hermeneutisk tilgang at fremstille højdepunkter i sygeplejeforskningens anvendelse af Ricoeur's fortolkningsteori.

Introducere Ricoeur's "hermeneutical function of distancing" (Ricoeur 1973)

PARALLELSESSION: HADDERUP KL. 14.05 – 14.25

LIVET MED EN KRONISK SYGDOM, NÅR SVIGTENDE VEJRTRÆKNINGSEVNE ER EN TRUSSEL LIVET – ET SPØRGSMÅL OM AT VÆLGE

Navn	Susanne Dau ¹ og Gitte Nielsen ²
Titel	Lektor, MLP, RN ¹ og Lektor, cand. cur., RN ²
Uddannelse og titel	UCN, Sygeplejerskeuddannelsen Hjørring
Adresse	Bistrupvej 3 9800 Hjørring
Tlf.	9933 1487 ¹ / 9933 1520 ²
E-mail	sud@ucn.dk ¹ og gin@ucn.dk ²

Abstract

En hermeneutisk tilgang til litteraturstudie og en kritisk hermeneutisk tilgang til kvalitative fokusgruppinterviews gennem Riceurs trefoldige mimesis i undersøgelsen af opfattelser af klinisk og teoretisk undervisning.

PARALLELSESSION: HANNOVER – KL. 13.15 – 13.35

IMPACT OF NUTRITION INFORMATION AND CORPORATION BETWEEN PATIENTS AND NURSING STAFF

Navn	Mette Holst
Titel og uddannelse	Sygeplejerske, MKS, PhD stud. / Klinisk Sygeplejespecialist
Institution	Center for Ernæring og Tarmsygdomme, Med. Gastro. Afd., Ålborg Sygehus
Adresse	Mølleparkvej 4, 2. sal, reception 3 9000 Aalborg
Tlf.	99 32 62 67
E-mail	mette.holst@rn.dk

Abstract

Information and involving of patients in their own nutrition treatment has been shown mandatory, to improve energy- and protein intake. The aim of this study was to investigate patients' perception of the actual nutrition information given and the corporation between patient and nursing staff about nutrition, in order to evaluate the impact to nutrition nursing practise.

Methods: A questionnaire based investigation among medical in-patients. The questionnaire included 11 questions concerning; information received, attitude to nutrition treatment, corporation with staff and motivation. Fisher's exact test was used for analysis, $p < 0,05$ was considered significant.

Results: The study included 81 patients (10 patients excluded). Fifty patients (62%) reported weight loss prior to hospitalization. Twenty four patients (30%), had written information about the clinical importance of nutrition, and 54% were informed directly by the staff. Nearly all (95%) found sufficient nutrition important to obtain good health, and considered staff's motivation necessary if nutrition intake was poor (90%). Staff's information about importance of nutrition intake was associated to patients with decreased intake ($p < 0,05$) vs. patients that stated to have normal intake. However, staff's urging of patients to eat more, was not especially targeted patients with decreased intake ($p > 0,05$). Dietary records was by 43 (53%) patients considered a helpful tool in order to visualize their daily intake, while 31 (38%) had no knowledge of the use of dietary records. In case of severely decreased nutrition intake, implying risk to the patient's health, tube feeding was presumed acceptable by 66 (81%) of the patients, whereas only 5 (6%) were unwilling to accept tube feeding.

Conclusion: The majority of patients found sufficient nutrition intake important for recovery, even if this would imply tube feeding. Furthermore, information and motivation by the staff as well as relevant tools were considered important; however the substance of these factors need further investigation.

PARALLELSESSION: HANNOVER KL. 13.40 – 14.00

PHYSICAL HEALTH OF RESIDENTS IN PSYCHIATRIC INSTITUTIONS

Navn Peter Hjorth
Titel og uddannelse Sygeplejerske. MPH.
Institution Enheden for psykiatrisk forskning, Aalborg
Adresse Mølleparkvej 10
9000 Aalborg
Tlf. -
E-mail peter.hjorth@rn.dk

Abstract

Background: Several international surveys describe increased physical morbidity among patients with psychiatric diseases and increased mortality on account of somatic diseases. Some of the second generation antipsychotics are likely to cause weight gain and metabolic syndrome associated with a two- to threefold increase in cardiovascular mortality and a twofold increase in all-cause mortality.

The present Danish study investigates ways of improving the psychical health of people with a psychiatric diagnosis. The study is part of a European multi centre project, European Network for Promoting the Health of Residents in Psychiatric and Social Care Institutions HELPS.

Hypothesis: There is a correlation between the awareness of physical health and the physical health among patients as well as staff members.

Material and methods:

Design: Controlled intervention study with follow-up after six months. All data will be collected at index in all the participating six institutions. The institutions will be matched in pairs according to homogeneity, and be randomised into an intervention group and a control group. The measurements and ratings collected at index will be repeated after six months. The six institutions have 184 patients and approximately 200 staff members.

A subsample of seven patients and seven staff members will be invited to participate in separate focus groups.

Intervention

In the intervention institutions, a detailed feedback of all index measures will be distributed to the patients and the staff. Guidance on psychopharmacological treatment will be provided.

Perspective: The study is part of the process of improving the physical health of people with a diagnosis of severe mental illness. The individual participants can benefit from the study and the health check and might discover early signs of illness and thereby possibilities for early intervention.

PARALLELSESSION: HANNOVER KL. 14.05 – 14.25

EFFEKT AF KOMPENSERENDE STRATEGIER RETTET MOD KOGNITIVE DEFICITS VED SKIZOFRENI - ET RANDOMISERET FORSØG

Navn Jens Peter Hansen
Uddannelse og titel Cand. Cur. ph.d.-studerende
Institution Psykiatrien i Region Syddanmark, Esbjerg
Adresse Gl. Vardevej 101
6715 Esbjerg N
Tlf. 79 18 28 06
E-mail jphansen@health.sdu.dk

Abstract

Baggrund

Mange patienter med skizofreni har nedsatte kognitive funktioner i form af problemer med opmærksomhed, sproglig hukommelse med negativ indflydelse på sociale funktioner, idet patienterne har vanskeligheder med at gennem-

føre rehabiliteringsprogrammer, bruge indlærte løsningsmodeller, opøve arbejdsevner og klare daglig livsførelse. Indlæring af kompenserende strategier med Cognitive Adaptation Training (CAT) har vist lovende effekt på patienternes funktionsniveau og frekvensen af tilbagefald. Behandlingen er imidlertid alene udført på patienter, som har været syge i mere end ti år og standardbehandlingen er af ret begrænset intensitet sammenlignet med danske forhold. Det er derfor påkrævet at supplere den eksisterende viden med et større randomiseret multicenterforsøg, før det kan konkluderes, hvorvidt CAT kan tilbydes som supplement til nuværende tilbud.

Formål: Formålet med undersøgelsen er, at evaluere effekten af CAT behandling sammenlignet med konventionel behandling med fokus på sociale funktioner, symptomer, tilbagefald, genindlæggelser og livskvalitet, hos ambulante patienter med skizofreni.

Materiale og metode: Undersøgelsen gennemføres som et randomiseret multicenter forsøg ved Klinik for Skizofreni i Esbjerg og Tidlig Interventionsteam i Odense med opstart oktober 2008. I alt 168 konsekutivt inkluderede patienter randomiseres fra januar 2009 til april 2010 til henholdsvis CAT behandling og standardbehandling. Interventionen udføres i patienternes eget hjem, baseret på individuelle sociale og intellektuelle vanskeligheder. Effekten af 6 måneders intervention med CAT behandling sammenlignes med sædvanlig behandling. Effektmålingerne består af sociale funktioner, symptomer, livskvalitet, tilbagefald og indlæggelsesfrekvens. Effektmålingerne foretages før interventionen, umiddelbart efter samt igen tre måneder efter interventionsperioden. Effekten af interventionen evalueres med brug af standardiserede testinstrumenter.

Resultater

Undersøgelsen forventes at bidrage med ny viden om betydningen af tiltag rettet specifikt mod reducerede intellektuelle funktioner sammenlignet med integreret behandling ved skizofreni og dermed give ny viden om, hvordan kompenserende strategier kan inddrages i pleje og behandling udført i klinisk praksis. Endelig vil undersøgelsen kunne bidrage med viden om praktisk anvendelse af psykologiske test.

POSTER NR. 1

VURDERING AF RISIKOFAKTORERS PRÆDIKTIVE BETYDNING FOR UDVIKLING AF DELIRIUM HOS NEUROLOGISKE PATIENTER

Navn	Sarah Sommer
Uddannelse og titel	Cand.scient.san, Klinisk Sygeplejespecialist
Institution	Rigshospitalet, Neurologisk afd. 2094
Adresse	Blegdamsvej 9 2100 København Ø
Tlf.	35 45 20 94
E-mail	sarah.sommer@rh.regionh.dk

Abstract

Formål: Undersøgelsens formål var at afklare, hvorvidt det var muligt at identificere neurologiske patienter i risiko for delirium/akut konfusion ved systematisk indsamling af information om risikofaktorer, og derved fremme den opsporende indsats overfor delirium.

Hypotesen var, at der var en betydelig sammenhæng mellem antallet af risikofaktorer og delirium.

Materiale og metoder: Ved brug af Confusion Assessment Method (CAM) og Intensiv Care Delirium Screening Checklist (ICDSC) udførtes en prospektiv screening af alle patienter indlagt på en akut neurologisk modtagelse. Screeningen blev udført på baggrund af observationer af den enkelte patient.

Samtidig med screeningen blev 13 risikofaktorer for delirium registreret og sammenhæng mellem disse og deliriumscreeningen blev vurderet. Oplysninger om de 13 risikofaktorer forelå i forvejen på alle patienter i afdelingen og krævede således ikke supplerende undersøgelser eller interview. I alt indgik 120 patienter i undersøgelsen.

Derudover blev ICDSC, der er udviklet til anvendelse på intensive afdelinger, afprøvet på ikke-intensive patienter og valideret i forhold til CAM.

Resultater: Resultaterne af undersøgelsen viste, en sammenhæng mellem positiv deliriumscreening og mere end 4 risikofaktorer for delirium, ved en Pearsons korrelation på $r = ,76$ $p = ,000$ ved brug af CAM, og $r = ,80$ $p = ,000$ ved brug af ICDSC.

Konklusion: Tilstedeværelsen af mere end 4 risikofaktorer for delirium er ensbetydende med en betydelig sandsynlighed for samtidig tilstedeværelse af delirium. Der er fundet god overensstemmelse imellem resultaterne fra screeningen med CAM og ICDSC, idet der forekom en Pearsons korrelation på $r = ,93$ $p = ,000$ imellem de to skalaer og ICDSC er fundet anvendelig i forhold til screening af ikke-intensive patienter .

POSTER NR. 2

DEN OVERVÆGTIGE OPERATIONSPATIENT

Navn	Bodil Sestoft, Anita Lauritsen og Pia Sander Dreyer
Uddannelse og titel:	Klinisk sygeplejespecialist
Institution	Anæstesiologisk afdeling, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus
Adresse	Bygning 21, 1. sal, Nørrebrogade 44

8000 Århus C
Tlf. 89 49 28 95
E-mail bsest@as.aaa.dk

Abstract

Baggrund: Antallet af danskere, BMI $\geq$ 30, øges stadig. I relation til anæstesi diskuteres det, om der er øget risiko for vanskelig intubation (1). I et ikke BMI selekteret materiale er frekvensen af vanskelig intubation 6%, mens den i et BMI selekteret materiale er 15.5%. Den arterielle iltmætning (SaO₂) optimeres hos den præoxygenerede svært overvægtige patient (BMI >40), når hovedhovedgærdet leveres.

Formål: At undersøge forekomsten af vanskelig intubation, når patienten er lejret i siddende position. At undersøge om SaO₂ $\geq$ 93 kan opretholdes efter intubation, når den præoxygenerede patient er lejret i siddende position i intubationsfasen. At undersøge om elevation af hovedgærdet, 30° eller 45°, har betydning for SaO₂ efter ekstubation og ved ankomst til opvågningsafdelingen. Metode: Prospektiv kumulativ registrering: 79 patienter (20 mænd, 59 kvinder; BMI 42 +/- 5.06 (32-60); alder 42 +/- 9.23 (23-62)) opereret for adipositas, nov.2006 – marts 2008. Data registreret: Cormack-Lehane score, antal intubationsforsøg, SaO₂ og elevationsgrad: efter tre minutters præoxygenering, efter intubation, efter ekstubation og ved ankomst til opvågningsafdelingen.

Resultater: Cormack-Lehane score: grade 1:n=63, grade 2:n=9, grade 3:n=6, ikke oplyst: n=1. Intubation: første forsøg: n=72, andet forsøg: n=1, tredje forsøg:n=3, fjerde forsøg:=3. Mean: SaO₂ efter præoxygenering 45°(n=79) 99.66; SaO₂ efter intubation 45°(n=79) 98.72; SaO₂ efter ekstubation 30°(n=36) 97.94; SaO₂ efter ekstubation 45°(n=43) 97.53; SaO₂ ved ankomst OPV 30°(n=38) 98.03; SaO₂ ved ankomst OPV 45°(n=41) 98.17.

Konklusion: Ved lejring i 45° siddende position i intubationsfasen kunne 7.6% klassificeres som vanskelig intubation, en halvering i forhold til Juvin et al's opgørelse på 15,5% (1). Ved lejring i siddende position kunne SaO₂ $\geq$ 93 opretholdes både efter intubation, efter ekstubation og ved ankomst til OPV. Der var ikke signifikant forskel på opretholdelse af SaO₂ $\geq$ 93 ved lejring i 30° eller 45° siddende position, hverken efter ekstubation eller på OPV.

POSTER NR. 3

RISIKO FOR KATETERRELATEREDE INFEKTIONER HOS HÆMATOLOGISK PATIENTER MED LANGVARIGT ANLAGTE, TUNNELEREDE CENTRALE VENEKATETRE

Navn Astrid Lindman
Uddannelse og titel Sygeplejerske, cand.scient.san, Klinisk sygeplejespecialist
Institution Hæmatologisk Afdeling R
Adresse Århus Universitetshospital, Århus Sygehus
8000 Århus C
Tlf. 89 49 79 38
E-mail astrlind@rm.dk

Abstract

Centrale venekatetre er ofte nødvendige for at gennemføre komplekse medicinske behandlingsforløb – også hos hæmatologiske patienter, der modtager intensiv kemoterapi. Imidlertid er infektionskomplikationer som følge af centrale venekatetre et omfattende problem, der fører til livstruende situationer, forlænget hospitalsophold og øgede hospitalsomkostninger.

Formål med studiet var at beregne incidensen af kateter-relaterede infektioner (CRI) hos en population af hæmatologiske kræftpatienter og at undersøge hvorvidt, der var en sammenhæng mellem risikoen for infektion og graden af neutropeni og lymfopeni. Dernæst om der var en sammenhæng mellem risikoen for CRI og antallet af transfunderede blodprodukter via kateteret og endelig om risikoen for CRI afhang af om patienten var hjemme eller på hospital. Metode Studiet var designet som historisk kohortestudie. Data indsamlet hos en kohorte af hæmatologiske kræft-

patienter registreret i 2005 og 2006 på registreringskemaer udviklet specifikt til centrale venekatetre samt data fra fire andre databaser blev samlet, valideret og analyseret. Validering af data foregik via sammenligning af uafhængige kilder. Data blev beskrevet med deskriptiv statistik og Cox proportional Hazard model blev anvendt til analyse af den kvantitative sammenhæng mellem eksponeringerne: neutrofilocytter, lymfocytter, akkumuleret antal transfunderede blodprodukter og indlæggelsestid mod tid hjemme for den afhængige variabel kateter-relateret infektion (outcome). 174 patienter med i alt 316 centrale venekatetre indgik med sammenlagt 11.560 kateterdage.

POSTER NR. 4

HVORDAN OPLEVER MÆND MED PROSTATACANCER KONTAKTEN MED SUNDHEDSPROFESSIONELLE OG KAN EN ONLINE KONTAKT HAVE EN BETYDNING?

Navn Charlotte Bjørnes
Titel Sygeplejerske, cand.cur, ph.d.-studerende
Institution Aalborg Sygehus, Urologisk afd. og Forskningsenhed for Klinisk Sygepleje
Adresse Reberbansgade
9000 Aalborg
Tlf. 99 32 17 26
E-mail chbj@rn.dk

Abstract

Sygehusvæsenet er i dag karakteriseret ved meget kortvarige afgrænsede kontakter mellem patienter og sundhedsprofessionelle. Forskning afspejler samtidig, at netop kontakten har betydning for patienternes oplevelser af tryk og sikkerhed. International forskning peger på, at blandt andet mænd med prostatacancer savner støtte og information i kontakten til de sundhedsprofessionelle.

Formål: At undersøge, hvorledes danske mænd med prostatacancer oplever kontakten, når de gennemgår et kirurgisk pleje- og behandlingsforløb, der netop er præget af korte kontakter.

Dernæst at udvikle, implementere og evaluere et IT baseret redskab, for at undersøge om redskabet kan understøtte kontakten mellem den enkelte patient og sundhedsprofessionelle.

Metode: Med afsæt i en hermeneutisk tilgang gennemføres først et retrospektivt, deskriptivt studie. Patientoplevelser genereres ved kvalitative dybdeinterview med semistruktureret interviewguide. Interviewdeltagere inviteres via Patientforeningen PROPA, hvorefter deltagerne udvælges strategisk ud fra antal indlæggelsesdage. For at kunne afdække substansen og kompleksiteten af kontaktens kvalitet interviewes kun 10-12 mænd.

I 2. delstudie iværksættes en intervention, med brug af WEB 2.0 teknologi, der skaber mulighed for dialogbaseret online kontakt mellem patienter og sundhedsprofessionelle. Efterfølgende gennemføres en todelt kvalitativ evaluering. Patienternes og de sundhedsprofessionelles brug af, og skriftlige indlæg i, online kontakterne, analyseres. Desuden indhentes, via online mediet, egentlige kvalitative evalueringer fra patienterne. For at få uddybet patienternes oplevelse af, hvilken betydning online kontakt har, og bevare fokus på detaljerne i oplevelserne, planlægges med kun 15 deltagere. Projektets teoretiske ramme udgøres af et køns-, et telekommunikations- og et kontakt-omsorgsperspektiv.

Perspektivering: Med projektet gives mulighed for at indhente ny viden om en stor og stigende gruppe af patienter; mænd med prostatacancer, der behandles med prostatektomi. Perspektivet for implementering af det online redskab er at undersøge om WEB 2.0 teknologi kan understøtte kontakten mellem patient og sundhedsprofessionelle, og derved give alternative og funderende muligheder for at imødekomme patienternes individuelle behov for information, støtte og dialog.

POSTER NR. 5

”JEG VAR I MENNESKEHÆNDER” - EN UNDERSØGELSE AF DEPRESSIVE MENSKE- SKERS OPLEVELSE AF TRANSITIONEN FRA INDLÆGGELSE PÅ PSYKIATRISK HO- SPITAL TIL DET AT VÆRE HJEMME

Navn Camilla Blach Rossen
Uddannelse og titel Cand. cur., adjunkt
Institution Silkeborg Sygeplejeskole
Adresse Høgevej
8600 Silkeborg
Tlf. 89 12 41 73
E-mail cros@viauc.dk

Abstract

Dette studie er et kvalitativt studie, der omhandler, hvordan depressive mennesker oplever transitionen fra hospitalet til hjemmet. Målet er at opnå viden om, hvordan man i sygeplejen kan hjælpe de depressive mennesker i denne transition. Studiet bygger på den eksisterende viden på området samt teori om transition og recovery.

Studiets metode er inspireret af Ricoeurs hermeneutik. Interview med seks informanter blev udført. Ved hjælp af en teori-guidet analyse fremkommer tre temaer: oplevelsen af støtte, oplevelsen af mangel på støtte og reformulering af identitet.

Diskussionen er en kritisk diskussion af fund og metode. Konklusionen var, at hospitalssygeplejerskerne og lokalpsykiatriens sygeplejersker overvejende yder støtte i transitionen. Især i et af de mest kritiske punkter i transitionen, som er den første tid hjemme, er der brug for støtte. Støtten, der hovedsageligt er brug for, er psykisk støtte, støtte af egne ressourcer og støtte til struktureret og meningsfuld hverdag. Det kunne se ud som om, lokalpsykiatrien burde have en mere central rolle for yderligere at fremme den sunde transition.

Ved en reformulering af identiteten er de depressive mennesker overvejende kommet til et mere positivt syn på sig selv og livet.

POSTER NR. 6

KVALITET AF BEHANDLING OG PROGNOSE FOR PATIENTER MED SKIZOFRENI

Navn Charlotte Pedersen
Uddannelse og titel Ph.d.-studerende, cand.scient.san, sygeplejerske
Institution Psykiatrien i Region Nordjylland, afd. syd
Adresse Mølleparkvej 10
9000 Aalborg
Tlf. 61 30 71 44
E-mail charlotte.pedersen@rn.dk

Abstract

Pedersen C¹, Nordentoft M², Johnsen SP³, Mainz J¹. ¹Psykiatrien i Region Nordjylland, afd. syd. ²Bispebjerg Hospital, psykiatrisk afdeling, ³Klinisk epidemiologisk afdeling, Aarhus Universitet.

Skizofreni er den mest invaliderende og ressourcekrævende psykiske sygdom i det danske samfund. I den samlede befolkning er prævalensen anslået til at være ca. 0,5 %, og der diagnosticeres ca. 500 nye tilfælde hvert år. Sygdommens prognose er alvorlig, idet kun en fjerdedel af patienterne kan leve et næsten normalt liv med sygdommen,

mens halvdelen må leve med periodiske sygdomsfaser, og den sidste fjerdedel forbliver kronisk syge.

Diagnostik, behandling og pleje af patienter med skizofreni har udviklet sig betydeligt de seneste år. De mest fremstående tiltag er de nationale kliniske retningslinjer, og monitorering af om praksis efterkommer anbefalingerne ud fra indikatorer og standarder, hvilket synliggøres i den kliniske database i Det Nationale Indikatorprojekt – skizofreni (NIP-skizofreni). Indtil nu er registreringsvaliditeten i den kliniske database udokumenteret, hvilket gør data-materialets validitet og pålidelighed uklart. Derudover er det udokumenteret hvorvidt de gældende anbefalinger for behandling og pleje, og efterlevelse deraf i praksis er forbundet med en bedre prognose for patienter med skizofreni herunder kriminalitet, mortalitet, indlæggelsestid og risiko for genindlæggelse.

Formål: 1) Undersøgelse af registreringsvaliditeten af behandlings- og plejeindikatorer og journaldata. 2) Undersøgelse af sammenhængen mellem efterlevelse af behandlings- og plejeindikatorer og kriminalitet efter udskrivelse. 3) Undersøgelse af sammenhængen mellem efterlevelse af behandlings- og plejeindikatorer og mortalitet efter udskrivelse. 4) Undersøgelse af sammenhængen mellem efterlevelse af behandlings- og plejeindikatorer og indlæggelsestid samt risiko for genindlæggelse på ét psykiatrisk sygehus.

Metode og materiale: Projektet inkluderer alle patienter med skizofreni (ICD-10: F20.00 til F20.99), der har været indlagt på ét psykiatrisk sygehus i perioden 1. januar 2004 til 31. marts 2008. Aldersgrænsen er > 18 år. Studiepopulationen forventes at inkludere mindst 9.000 patienter fra NIP-skizofreni. Projektet er et registerstudie, der inkluderer data fra NIP-skizofreni, patientjournaler, Det Centrale Kriminalregister, Dødsårsagsregistret, Det Psykiatriske Centralregister og CPR-registret.

Resultat: De statistiske analyser er ikke færdige.

Konklusion: Projektet er under udarbejdelse.

POSTER NR. 7

RANDOMIZED TRIAL OF THE EFFECT OF QUESTIONNAIRE LENGTH ON PARTICIPATION IN A WEB-BASED COHORT STUDY

Navn Ellen M Mikkelsen
Titel Sygeplejerske, MPH, phd, Seniorforsker
Institution Klinisk Epidemiologisk Afd. Århus Universitetshospital
Adresse Oluf Palmes Allé 43-45
8200 Århus N
Tlf. 98 42 48 14
E-mail em@dce.au.dk

Abstract

Background: Internet access has opened new avenues for nursing research, particularly as a tool for recruitment and data collection. However, little is known about the extent to which length of a web-based questionnaire affects participation.

Objectives: To examine the extent to which the length of the web-based questionnaire affected enrollment and completeness of data collected.

Methods: We are conducting a web-based cohort study of reproductive age women planning to become pregnant. As part of the pilot study, we conducted a randomized trial to assess the effect of questionnaire length on enrollment and missing data. Volunteers were recruited through the internet and eligible participants first completed a web-based screening questionnaire and were then randomized with equal probability to a long or short version of the baseline questionnaire.

Results: Among 2368 eligible women who were randomly assigned, the median time to complete the long questionnaire was 23 minutes, compared with 18 minutes for the short questionnaire. Of those given the short form, 1129/1167 (96.7 %) completed enrollment versus 1159/1201 (96.5%) for the long form. Few data items were missing, and there were no notable differences between the randomized groups.

Conclusions: In a motivated population, it appears that using the internet for recruitment into a prospective cohort study is an attractive strategy. Further, using a web-based questionnaire that takes longer than 20 minutes to complete is not a deterrent for participation.

POSTER NR. 8

TRANSFERRING EVIDENCE BASED NURSING FROM ONE CONTEXT TO ANOTHER – FROM DIABETES CARE TO PSYCHIATRIC NURSING.

Navn Mette Holst
Titel Sygeplejerske, MKS, PhD stud. / Klinisk Sygeplejespecialist
Institution Center for Ernæring og Tarmsygdomme, Med. Gastro. Afd., Ålborg Sygehus
Adresse Mølleparkvej 4, 2. sal, reception 3
9000 Aalborg
Tlf. 99 32 62 67
E-mail mette.holst@rn.dk

Abstract

Background: Guidelines have been developed to prevent and treat undernutrition in hospitals. However, patients still have poor nutrition intake during hospital stay. The aim of this study was to obtain knowledge of hospitalized patient's experiences of being undernourished, in order to understand implications to nutritional care.

Methods: A semi structured qualitative interview study with hospitalized medical patients, at severe nutritional risk.

Results: Twelve hospitalized patients (range 23-76 years) were interviewed. Lack of appetite, bad taste and pain, were reasons for poor oral intake. Patient's nutritional problems were not expected to be taken care of by the staff. Patients hesitated to accept pain medication because of side effects and because it influenced their awareness and ability to participate actively in the treatment. Patients experienced feeling of life-threat connected to a severe weight loss. Overall, patients could be divided in two groups: One "Passive group" was characterized with fatigue, lack of concentration and short term memory. These described insusceptibility for motivation to take joint responsibility for own nutritional care. The other, "Active group", found their self-determination extremely important. This group wanted active involvement and discussion about their specific nutrition problem with nursing staff, and even more they needed attention and action from the physicians towards their nutrition problem. The overall motivating factor for the "Active group" was setting and achievement of goals. Staff's following and control of achievement of goals for nutrition intake and physical activity was found essential.

Conclusion: Severely undernourished patients could be divided in a passive and an active group. These groups should be attended to differently concerning nutritional attention and therapy. The "Passive group" should be diagnosed and treated systematically. Enteral or parenteral nutrition will often be needed. The "Active group" should be cared for with aggressive individual involvement, goals and follow up by physicians and nursing staff.

POSTER NR. 9

TRANSFERRING EVIDENCE BASED NURSING FROM ONE CONTEXT TO ANOTHER – FROM DIABETES CARE TO PSYCHIATRIC NURSING.

Navn Rikke Jørgensen
Uddannelse og titel Forskningssygeplejerske og ph.d. studerende
Institution Enheden for Psykiatrisk Forskning
Adresse Mølleparkvej 10
9000 Aalborg
Tlf. 89 49 77 58
E-mail rijo@rn.dk

Abstract

In mental health nursing practice in Denmark there is no tradition for empirical research as the basis of psychiatric nursing – unverified theories or general consensus of good clinical practice are often the foundation of psychiatric nursing. Developing new research-based interventions/methods is time consuming and requires academic skills. Occasionally interventions/methods developed in other fields, seem promising and relevant for one's own practice. Still it is important to investigate if the intervention/method is transferable from one field to another.

The method Guided Self-Determination (GSD) is developed, evaluated and implemented in difficult diabetes care and facilitates meaningful and efficient problem solving between patient and health care professional. Acknowledging that the method GSD possibly is usable in psychiatric care induced following process:

Firstly a pilot study was conducted aiming at investigating the interaction between patients diagnosed with schizophrenia and psychiatric nurses to detect if patterns discovered between patients and providers in diabetes care also were at play in psychiatric care. Secondly the worksheets from the method GSD were adjusted to patients diagnosed with schizophrenia and afterwards a qualitative evaluation of the method was conducted with focus on patients' life skills. Results showed that GSD has a positive influence on the patients' life skills. Currently a randomised controlled study investigates if the method GSD has effect on the outcomes insight, self-esteem, recovery, psychopathology and social functioning.

POSTER NR. 10

THE EXPERIENCE OF LIVING WITH PARKINSON'S DISEASE WHEN TREATED WITH DBS

Navn Anita Haahr Aarup
Titel Sygeplejerske, Cand. cur, ph.d. studerende
Institution Neurologisk Afdeling, Århus Sygehus
Adresse Nørrebrogade 44, bygn. 10
8000 Århus C
Tlf. 30 23 42 27
E-mail ahaa@sygeplejevid.au.dk

Abstract

Deep brain stimulation of the subthalamic nuclei (DBS) is known to improve motor function in advanced Parkinson's disease and patients experience an improvement in quality of life, especially related to motor function and physical ability. It seems, however, that social aspects and psychological symptoms are not as significantly improved and behavioural changes such as apathy, anxiety and depression have been reported. This could be related to the patients' difficulties in adapting to lifestyle changes due to their disease or to the treatment with DBS.

The aim of this study is to increase our understanding of how patients with Parkinson's disease and their spouses experience life during the first year of treatment with DBS. How they experience changes in motor function and behaviour and how they cope with everyday life.

Nine patients and nine spouses are included in the study and interviewed by means of semi-structured interviews once before treatment and three times during the first year of DBS. In addition to interviews, the NPI questionnaire (The neuropsychiatric inventory) is used to establish and monitor if, when and to which extent behavioural changes appear.

A thematic analysis of the interviews of both patients and spouses are conducted, focusing on the long-term perspective of the experience of life when treated with DBS. These findings will be compared to patients' experience of motor function and spouses' evaluation of behavioural changes (data from the NPI). The poster will be presenting preliminary results, focusing on patients' trajectory of life during the first year of DBS, suggesting possible factors that may influence the process.

www.sygeplejeforskning.dk